

I Skrivelser af 23. og 24. f. M. meddeler henholdsvis Udenrigsministeren og Ministeren for offentlige Arbejder, at de til Folketinget have fremsendt

1) Forslag til Rigsdagsbeslutning i Anledning af nogle med forskellige fremmede Regeringer afsluttede Overenskomster angaaende Tvistighedens Henvisning til Afgørelse ved Voldgift og

2) Forslag til Beslutning om Godkendelse af Opgørelsen over de Beløb, som Københavns Frihavns-Aktielselskab i Aaret 1905 har anvendt til Anlæg i Frihavnen.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“.

Forhandlingerne genoptoges.

Estrup: Jeg kan jo villig erkende, at det foreliggende Lovforslag giver Ud-sigt til en Fordel for Laantagerne. Hvor stor Fordelen bliver, kan være tvivlsomt, men Meningen er i og for sig god nok, nemlig at skaffe ny Laantagere billige Laan. Saa langt kunne vistnok alle være enige. Men naar Spørgsmaalet saa bliver om, hvorvidt dette at skaffe en Del Laantagere billigere Laan ved at give fremmed Kapital lettere Adgang til at strømme herind i Landet er et tilstrækkeligt Motiv for Statsmagten til at blande sig ind i Forholdet og til at søge at styrke eller forøge Fordelen, saa tror jeg, at Sagen stiller sig anderledes. Der kan efter min Mening næres Tvivl og meget berettiget Tvivl, om der under vore nuværende Forhold, der jo dog maa betragtes som regelmæssige og rolige, hvad Kreditforholdene i Landet angaar, er Anledning til for Staten at gribe ind paa dette Omraade. Naar man har villet gøre gældende, at der dog tillige er et alment Formaal til Stede, idet Statsformuen vinder ved, at Laanene stiftes billigere gennem Indkaldelse af fremmed Kapital, vil jeg dog dertil bemærke, at man jo paa ingen Maade er berettiget til at sige, at en Formue forøges ved, at der stiftes Laan mod Sikkerhed i den. Og det, der gælder om den enkeltes Formue, gælder selvfølgelig ogsaa om Statsformuen. Statsformuen vinder kun, naar de billige Laan, der komme ind, anvendes til Formue-

forøgelse paa en saadan Maade, at Forøgelsen bliver større end det utvivlsomme Tab i Formue, der følger med Stiftelsen af Gælden. Det er klart. Man har jo desværre mange og ikke fornøjelige Eksempler paa, hvorledes billig Adgang til Laan foranlediger mindre forsigtig Brug, for ikke at sige letsindig Brug af de laante Beløb, saaledes at Resultatet bliver en afgjort Formueforringelse. Og det samme kan jo blive Følgen af, at man lokker store, fremmede Kapitaler ind paa vort Marked.

En anden Bemærkning, som ogsaa med Rette kan gøres, er, at det ikke er ganske uden Fare, at en meget stor Del af Landets Gæld er paa fremmede Hænder, og tilmed som et bevægeligt Laan, der kan vende tilbage hertil paa en Tid, hvor det at honorere Fordringen kan blive saa vanskeligt og kostbart, at det overstiger den Fordel, man i Fortiden har troet at have faaet. Det kan derfor være tvivlsomt, hvorvidt det virkelig er rigtigt, at man letter den fremmede Kapitals Indstrømmen her i Landet. Det anføres jo ganske vist hyppigt til Forsvar for Statens Indgriben, at naar Laanene alligevel skulle gøres, er det dog en Fordel, at de gøres billigere, og at Statens Hjælp dertil desuden er ganske uden Fare for Staten selv, idet den ikke koster den noget Offer. Dette sidste anser jeg for at være absolut urigtigt. Ofret, saaledes som det præsenterer sig i Lovforslaget gennem Deponering af en Grundkapital paa saa og saa mange Millioner, der vedblive at være Statens Ejendom, kan vel synes at være en Bagatel, noget, som kun har formel Betydning. Men naar man læser Lovforslaget opmærksomt igennem, viser det sig dog, at man i selve Forslaget har forudsat, at der kan være Fare for den deponerede Grundkapital. Det fremgaar saaledes af § 17, at naar det ved den aarlige Opgørelse af Status viser sig, at Hypotekbankens Gæld overstiger Værdien af den Obligationsmasse, som er erhvervet, skal det fornødne Beløb tilføres denne fra Reservefonden, for at der atter kan fremkomme Balance. Og hvis Reservefonden ikke slaar til — den eksisterer jo ikke fra først af, men skal først opsamles —, saa skal Beholdningen suppleres af Grundkapitalen. Hvordan man faar det til at rime sammen med, at den vedbliver at være Statens Ejendom, lader jeg staa hen, det fremgaar i hvert Fald tydeligt af det her anførte, at man ved selve Lovforslagets Affattelse har forudsat, at Hypotekbankens Virksom-